

Till Folkhälsomyndigheten

Folkhälsomyndigheten har begärt att Karolinska Institutet ska yttra sig över en skrivelse från Strålskyddsstiftelsen (Folkhälsomyndighetens ärendenummer: 03811-2018). Strålskyddsstiftelsen ifrågasätter sakinnehållet i Kapitel 10 (Elektromagnetiska fält) i Miljöhälsorapport 2017, och hävdar intressekonflikter för de berörda medarbetarna vid Karolinska institutet, Institutet för miljömedicin (IMM), professorerna Anders Ahlbom och Maria Feychting.

Yttrande har inhämtats från Maria Feychting och Anders Ahlbom (bilaga 1). Bilaga 2 och 3 innehåller intressedeklarationer för Maria Feychting och Anders Ahlbom.

IMM är en institution vid Karolinska Institutet men har också ett uppdrag som nationellt expertorgan när det gäller miljömedicinsk riskbedömning. Detta särskilda uppdrag innebär att IMMs forskare utför hälsoriskbedömningar, medverkar i nationella och internationella expertgrupper samt besvarar remisser och frågor från myndigheter. I rapporter sammanställs publicerade vetenskapliga studier och dras slutsatser om rådande kunskapsläge avseende hälsorisker inom olika miljömedicinska områden.

Miljöhälsorapport 2017 har tagits fram av IMM på uppdrag av och i nära samarbete med Folkhälsomyndigheten inom ramen för det särskilda uppdraget. Miljöhälsorapport 2017, liksom tidigare miljöhälsorapporter, är avsedd att vara en kortfattad sammanfattning av kunskapsläget, inte en detaljerad genomgång av enskilda studier. Strålskyddsstiftelsens påstående om vetenskapligt stöd för att en rad hälsotillstånd påverkas av elektromagnetiska fält grundar sig inte på en vetenskapligt baserad systematisk genomgång av den vetenskapliga litteraturen. Stiftelsens beskrivning av forskningen och dess slutsatser stämmer inte utan avviker väsentligt från det som rapporterats från andra vetenskapliga expertgrupper. Vidare framhåller Maria Feychting och Anders Ahlbom flera felaktigheter i stiftelsens skrivelse.

Vad avser intressekonflikter kan anföras att IMMs forskare, inom ramen för det särskilda uppdraget, deltar i många olika nationella och internationella expertkommittéer. Uppgiften för dessa kommittéer är att ta fram vetenskapligt baserade hälsoriskbedömningar, och i tillämpliga fall rekommendationer om gränsvärden för exponeringar. Det är således snarare regel än undantag att samma IMM-forskare deltar i flera expertgrupper med likartade arbetsuppgifter och frågeställningar. Bland annat på grund av detta begär IMM in årligen redovisningar av eventuella intressekonflikter och bisysslor. Sådana redovisningar har även lämnats av Maria Feychting och Anders Ahlbom.

Postadress

Box 210
SE-171 77 Stockholm
SWEDEN

Besöks adress

Nobels väg 13
Karolinska Institutet
SOLNA

Telefon

+46 8 524 800 00, direkt
+46 8 524 800 06, sekreterare

Fax
+46 8 33 69 81

E-Mail

Ulla.stenius@ki.se
Web
ki.se/imm

IMMs bedömning är att det saknas grund för påståendet att det brister i objektiviteten i sakinnehållet. Inte heller är Maria Feychting och Anders Ahlbom förhindrade p.g.a. en intressekonflikt att delta som författare av Miljöhälsorapport 2017.

Beslut i ärendet har fattats av prefekt Ulla Stenius efter föredragning av vice föreståndare docent Marika Berglund.

Ulla Stenius

Marika Berglund